

n o v i n y p o t u l n é a k a d e m i e

Uši a Vítr

číslo 6

měsíčník

červen 2007

vydává společnost Christiania v nakladatelství Vetus Via, s podporou sdružení Sopol tzv. Productions

... lidi po nás plivali... I.

Rozhovor s Miroslavem „Skalákem“ Skalickým, jak jej před lety vedl Vladimír „Lábus“ Drápal. Rozhovor starý, ale stále dobrý a potřebný. Text je krácen. Úplnou verzi najdete na www.guerilla.cz.

Co vzpomínky?

Kde začít? Jsem Pražák, ale když mi bylo pět, tak jsme se odstěhovali do Plzně. Pak přišla vojna, kde jsem se seznámil s klukem z Chomutova, ke kterému jsem se nastěhoval. Víc jsem znal Teplice, to byla taková první výjimečná cesta. Dozvěděli jsme se, někdy v 70. roce, že v Teplicích existuje jakési klub Radar, tak nás tam asi 10 jelo. Zapadli jsme do hospody, seznámili se s pár lidma a ptali se na věci, který nás zajímaly. Všichni říkali: „Počkejte na Čuňase, ten vás provede.“ A za chvíli se otevřely dveře, vešel Čuňas, s kterým jsme se hned skamarádili, a pak následovala etapa, kdy jsme jednou za 14 dní jezdili dělat bordel do Teplic, zatímco Tepličáci zase jezdili do Chomutova. Pak jsem na inzerát koupil baráček za 12 000,- korun u Kamencovoho jezera. Na byt jezdilo tak 20 lidí, ale na tenhle baráček už kolem stovky.

Už jako máničky?

No jasně. Myslím si, že v severních Čechách jich bylo víc než kdekoli jinde. Třeba v Teplicích byly známý Čuňasovy párty v lázeňském domě, kde bydlela jen jeho matka a jinak jsme měli celej barák pro sebe. Samozřejmě to vždycy skončilo nějakým policejním zásahem. Ovšem ten tehdy spočíval v tom, že si zapsali občanku a pustili nás. Ale postupně se sranda vytrácela, začínalo to bejt vážnější a v podstatě prdel skončila, protože nás zavřeli. Mý problémy

Skalák v akci, foto © Konstantin

začaly kvůli pitomosti, kdy někdy v roce 71 byl koncert Uriah Heep v Budapešti, kam jela parta, která provokovala policajty. Ze sportu. Nechali jsme si ušít kalhoty z americké vlajky a tak. Já jsem s nima nejel, protože jsem jel do Teplic na filmovej festival, ale v Bratislavě je lízli, dali na 14 dní do kriminálu, ostříhali dohola, sebrali hadry a vyhodili ze školy. Když někomu dneska říkáš, že tě honili kvůli hadrům, vlasům, nevědí jestli maj brečet, nebo se tomu smát...

Takže teď přichází kapitola: seznámení s Magorem, organizování akcí, koncertů, festivalů...

Jedna z těch největších měla být v létě 75 na Příchovickém ostrově v Přesticích u Plzně, to byl ostrov, kde byly normální zábavy. Domluvili jsme se tak, že Magor zajistí kapely, já s Kocourem seženu potřebný papíry, protože tenkrát byla potřeba oficiální kapela, která by to vzala na sebe a pod ní si zahrály kapely, o který jsme měli zájem my. Kocour vyřizoval místo, já jsem tam byl s ním jakožto ma-

Skalák zpívá jednu ze svých buňčských písní, foto © Konstantin

nažer vystupujících kapel, a ještě Čuňas, kterej měl dávat pozvánky. U soudu mu jich prokázali osm rozdaných, a za to šel na 8 měsíců sedět. Ovšem ostrov byl nakonec obklíčenej stovkama policajtů, vyšňořenej v plný parádě, a přesto, že to nakonec nebylo, rozehnali davy lidí, který přijely. Jako náhražku jsme pak udělali přednášku, na který Magor četl *Zprávu o III. budebním obrození*, hráli tam ještě Sváta Karásek a Čarlí Soukup, Prokeš promítal filmy a kecalo se. Ovšem tohle vím spíš z doslechu, poněvadž mě hned po čtení sbalili, odvezli na fízlarnu, po celej ten program jsem byl zavřenej, a dostal zákaz Přeštic.

Když padly i tyhle možnosti, začaly ty všelijaký svatby – od procesu se začalo hrát na soukromých pozemcích a objektech. A tyhle Přeštic vlastně měly vyvrcholení, to už byly naplánovaný Bojanovice – Magorova svatba – což byl velikej festival, kde hrálo snad 20 kapel. Tam se odehrálo i moje první veřejný vystoupení, protože do té doby jsme hráli tak akorát po parcích a pro lidi, který měly moje texty oslovit. A přestože to byl šílennej bordel a průser, tak tam bylo pár lidí, kterejm se to líbilo. A krátce po Bojanovicích, který byly v únoru 76, jsem se spolu s Magorem seznámil s Havlem. Tejděn na to nás – víc jak 20 lidí – zašili.

Na té svatbě už byli Hever And Vazelína? Je obecně známý, že když tvoje texty slyšeli lidi z Prahy, tak byli docela vyvalení, jak je to drsný. Jinyj kapely se ještě potácely v oparu psychedelie a ve vesmíru, zatímco tys tvrdě pojmenovával realitu.

Já jsem i před tím celou dobu spolupracoval s různějma jinejma kapelama, vozil je skříňovým nákladákem na zábavy, ale tih-

le muzikanti většinou kopírovali západní repertoár, anebo dělali vlastní věci, který byly textově nic neříkající. Pokusil jsem se pro některý z nich texty napsat, oni byli pro, ale když je četli – a já je odmítl cenzurovat – tak se posrali a nechtěli je hrát. Tak jsem si udělal vlastní kapelu s tím, že jsem neuměl na nic hrát, zbytek možná trochu jo, a začali jsme zkoušet. Ovšem hádali jsme se, protože většina z nich říkala, že tohle hrát stejně nikde nejde. Tak jsem kolem sebe postavil partu lidí, který prostě hrát neuměli, ale dobře vypadali – což bylo tenkrát důležitější než konzervatoř – a nebyli posraný. Takže jsme hráli třeba v parku, kam lidi chodili na procházky, my tam postavili barely, věci ze smetišť, plechy a začali jim hrát. Anebo jsme jen zkoušeli a pak jsme pozorovali, jak za rohama vykukovali lidi, začali tleskat a chtěli, abysme hráli dál. Tak jsme hráli. Někdy nás bylo pět, někdy dvacet, rozjíždělo se to. Ovšem průšvih je v tom, že tohle vůbec nebyla kapela určená ke koncertování na podzemních akcích – to začalo Bojanovicema a pár soukromějma akcema – ale nikdy jsem neměl zájem hrát takhle. Moje texty byly určený právě těm lidem, ke kterejm se nakonec nedostaly, kterejm se měly vysmívat, upozornit je na ubohost jejich života, provokovat je. Měly se hrát na schůzích ROH a oslavách 1. máje, a ne pro nějaký intelektuály.

Existujou nějaký nahrávky The Hever And Vazelína?

Těch existuje hromada, celý koncerty, třeba jsme hráli s WC Bandem, to byl koncert v nějaký vesnici u Jihlavy, hráli jsme v prasečáku, tam se sedělo v kotcích po prasatech, na zemi čistá sláma, každej dostal demizón moravskýho vínečka, to byly

perfektní koncerty. Pár koncertů bylo vydařenejch, všichni se účastnili, nakonec to skončilo pijatikou a bordelem, ale to bylo vždycky. Když jsme ze zahraničních časopisů zjistili, že v Anglii existuje punk, začali jsme nosit spínací špendlíky a žiletky a okamžitě jsme udělali punkovej koncert. Složený to bylo z různějch kapel, i my jsme udělali punkovou kapelu se vším všudy – smradlavý vajíčka, polejvání pivem, flusání na lidi – co jsme tak odkoukali z těch fotek a mysleli si, že tohle je právě ten punk. Skupina se jmenovala *Hajzšišťka* a vystoupila v pořadu *Držkou na dlažbu*. Lidem se to líbilo, tak jsme okamžitě udělali punkovej festival, já si myslím, že to byl první punkovej festival v Čechách. Nejpozoruhodnější kapela, která na baráku hrála, se jmenovala *Hymen And Deflorace Band*. Ty dal dohromady Sysel, hráli jeho texty, on už je takhle dost ulítěj a ještě ty jeho úlety, co se mu zdaj! Kocour, Jim, někdo z WC Bandu, Jíra Černega a pár dalších – tam byla podmínka, že nikdo nesmí umět hrát, a ten, kdo umí, nesmí použít to, co umí. A byl to prostě příšernej bordel, nářez, ale trvalo to vždycky pár minut. Čuňas promítal filmy, příšernej malíř, já do toho vystříkal všechny pěnový hasičáky, který jsme na baráku měli, kdyby nás policajti zapálili. Všichni se váleli v pění a do toho se sypaly polystyrénový kuličky, který jsem nakoupil drazo v kostele v Karlových Varech, tehdy to ovšem byl sklad stavebnin, a který do sebe nakonec tu pěnu nasákl. To bylo to, co mě zajímalo. Samozřejmě, že se mi líbili Plastici, DG, Umělá hmota, Dr. Prostěradlo Band a tyhle kapely, ale daleko zajímavější pro mě byly kapely, který už pak nikdo neviděl, o kterejch nikdo nevěděl. Dodnes na každý burze – mám seznam několika set desek, který sháním, a když najdu dvě tři, tak mám radost – vždycky vezmu nějakou, která je zajímavá třeba podle obalu, anebo ji neznám, není v katalogu... Tak to bylo i s undergroundem, kde byla hromada písničkářů, který měli jednu písničku, ale byl to nářez, a potom byli lidi, který jich měli 50, ale byly to sráčky.

Pak přišel kriminál, což muselo bejt docela náročný...

Životní zlom. Jsem rád, že jsem tam byl, i když tam byly perný chvíle. Dostal jsem rok a půl, Kocour dva a půl roku a Čuňas 8 měsíců. To byl skutečnej underground, makali jsme 800 m pod zemí na šachtě ve Zbůchu u Plzně. Ale pak nám to snížili na půlku díky tomu, že Havel a spol. ve světě udělal takovej humbuk.

(pokračování)

© 1999, 2007, Guerilla Records

Sépiovou kostí

8. 5. vystoupili v klubu Boro, v rámci večera *Potulné akademie*, tři američtí básníci: Peter Ludwin, Lois P. Jonesová a Grace Beelerová, z díla prvních dvou zde přinášíme ukázky (1, 2 – P. L., 3, 4 – L. P. J.).

Recept

Rádi si za ně připlatíme, jelikož
nutně potřebujeme,
aby se naše mizerné životy daly líp snést,
aby nám ohlušily uši vůči hrůzné
hudbě vichru, vyschlých kostí, tamtamů
smrti, depresí a rozbolavělých
žaludků, krvácejících
na prostěradla. Dvojitá dávka
zdvojí polčas rozpadu každické pilulky,
co nás má
udržet v limbu a mimo realitu.
A sladounká sestřička, co nestojí o potíže,
dodrží bedlivě přísahu pokrytců
a nadvakrát
vypíše název lékárnické laskominy,
určené k zabíjení, na bílou nálepku
načmárá tiskacím
dle potřeby po jídle před spaním
a prostrčí ji okem srpkovitého okénka.

Pacientova noční můra

– podle Kennetha Carrolla

máš plyšový gauč na němž defilují blázni
a nikdy se neusmíváš
a říkáš mi že se chovám nepřátelsky
a chceš abych sem docházel
pětkrát týdně
a víš že mi to bude trvat nejmíň deset let
a od státu bereš tři sta za hodinu
a v jednom kuse mumláš...
tak copak vaše matka?
a hledáš katarzi
a vykládáš mi o libidu
a říkáš že s tím mým se musí něco udělat
a tvrdíš mi že jsem moc přecitlivělý

a konstatuješ že jsem předčasně
vyspělý či úchylný
a vinu dáváš alkoholu/drogám/tomu
že nechodím do kostela
a cpeš mi Prozac prý na kontrolu nálady
a vadí ti že se moc ovládám
a přísaháš mi že mi rozumíš
a ptáš se mě jestli opravdu trpím
a označuješ to za závist penisu
a trváš na tom že je to všechno jen
v mé hlavě
a radíš mi víc spánku/pohybu/sexu
a na vrhuješ odreagování/sublimaci
a myslíš si že se ti stavím na odpor
když ode mě chceš sny
a já mám jenom noční můry
a chceš abych to překonal
a zdá se ti že se to se mnou zhoršuje
a chceš se mě zbavit
a tak mě pošleš do blázince
s ostatními
ubohými
oidipovskými troskami

Ritalinové sny

místo úst má sasanku
co se mrská křížem krážem
po nezmapovaném mořském dnu
hledá slova k snědku
slova na chrlení krve
na opakování
jakékoli slovo co by zarazilo
šplouchání vln
o jeho mozkové blány
okolo plují židle
přes záda se mu

táhnou nohy gauče
míče na baseball na fotbal
elektronické věcičky
a jemu se chce přesto pořád lítat
já mu ale křídla dát nemůžu
jen pytle se zátěží jen hořáky
přidržované přílivem nebeských těl
zářících jako měsíc zářících jako slunce
třpytících se nad ním jak pilulky
klesající na dno sklenice s vodou

Hledá ji v Pasaje de la Piedad

Noc vzpomíná s očima zavřenýma.
Jen při tanci jsme se hýbali tak,
jak nám to bylo milé – ty prohnutá
jak slunečnice
ze zlatavého hedvábí, závěs
skrývající mé smutky.

Pokud nám promluvíly údy, píseň
zachovala
naše tajemství – hlubší než tělesná
touha

nejosamělejšího mnicha.
V oparu tancovačky byla z tvé tváře
zmučená tvář kostlivce, balada
vzdáleného akordeonu.
Vzpomínám si, že hned potom jsem tě
pustil ke hvězdám.
Takhle to vždycky bylo.
Potácím se po vlhkém dláždění
jak temná mince touhy. A nebe,
černé jak každá ženská, řítí se
od Boha co nejdál.

Přeložil Viktor Janiš © Word Walker Press, 2006

Poznámky – Plány – Anonce – Glosy

... přemítal jsem, že musím napsat text
o Juditě Matouškové na úterní vernisáž,
ona sama sice nepřijde, je v Německu, ale
co si tak cestou zrovna umanu – měl bych
o každé výstavě, což znamená jednou za
měsíc, poslední úterý, napsat pár osobních
slov o vystavujícím, podařilo se mi to zatím
jenom u prvních dvou, Honzy Steklíka
a Zdeňky Rezbové, Petra Veselého a Ivana
Kříže, už starší chlapíky, jsem nechal jejich
vlastním textům a jejich autorské četbě, jdu
v těchto úvahách, nejprve uličkami kolem
Akademie věd, zjišťuju, že se zřejmě osa-
zenstvo akademické trochu vyměnilo, už
tam není historický ústav, nýbrž psycholo-
gický, pak dějiny umění a obory etymologie
a dialektologie ústavu pro jazyk český,
Bůh ví, kdo tam sedí, jdu do kopce, sem

tam pobíhající pes s vyplazeným jazykem,
usilovný postarší běžec v asketických tre-
nýrkách, s bázlivým pohledem, docházím
k hvězdárně, pak přes horizont k parku,
kde si sedám na lavičku a začínám do ma-
lého poznámkového bločku s „textem pro
J. M.“, s textem o mracích, výstavách, které
už u nás měla, jak tak píšu, blíží se ke mně
kluk, křičuje trávník, v modrákách sice po-
měrně čistých a neobnošených, na levém
stehně roztržených pŕlmetrovou dírou,
v jakési vietnamské formě bagančat, zdraví
mě, sedá si na lavičku ke mně, v prvních
dvou větách mi vyká, ale hned přechází
do tykání, „co kreslíš? co píšeš?“ – „takový
text k výstavě, kterou bych měl uvádět,“
říkám, on na to, že z malířů má nejradši
Antonína Procházku, a taky Emila Fillu,

anebo Salvadora Dalího, ten je vůbec nej-
lepší! dávám mu za pravdu, ač je viditelně
přiopilý, a nevyloučil bych taky nějaký jiný
druh drogy, „já jsem evangelík,“ říká mla-
dík, hádal bych mu tak dvacet dva dvacet
tři nanejvýš, „věříš v Boha?“ ptá se, říkám,
že jsem katolík, což ho pobaví a říká, „to
bych tě měl natáhnout na skřípec!“ a směje
se, „já tebe – ale ty mě ne,“ zajímavá úvaha,
říká, že je po otci Maďar, a že mutuje na
vlkodlaka, začne výt, je to dobré výtí, vyje
fakt dobře, několikrát to zopakuje, „jsem
evangelík, to jediný mě může zachránit, ale
nevěřím v Pannu Marii, neposkvrněný po-
četí je blbost, to není možný!“ namítám,
že celý svět je tak trochu nemožný, celé to
stvoření, které je všude kolem...

j. e. f.

Dílna – Zkušebna – Sauna – Ateliér

Judita Matoušková (1979), účastnila se dvou výstav v rámci projektu *Uši a Vítr – muzických večerů Potulné akademie, v současné době studuje (mimo jiné) FaVU brněnského Vysokého učení technického.*

J. M., příprava akce „dort oder dort“

Text pro Juditu Matouškovou – k vernisáži 26. června 2007

Bylo by nepřesné a hloupé, kdybych řekl, že Juditu Matouškovou znám. A přitom jsem se podílel a osobně jí domlouval již dvě výstavy. Tato je třetí. No, musím říct, že největší, neboť ta první byla instalací asi osmi menších fotografií a ta druhá byla „výstava jednoho obrazu“. Obě se realizovaly ve sklepech Skleněné loutky.

Ty fotografie vyjadřovaly jakési vzpomínky na dětství u babičky, to zázemí, to bezpečí starých, pečlivě ošetřovaných a větraných pruhovaných dušen, jež chránily dítě před drzostí a vulgaritou světa a skýtaly oporu snům, jimiž se tápavě a usilovně a sebezáchovně posilujeme celý život. Ale ta druhá výstava, ta „výstava jednoho obrazu“, už byla o mracích. Byla to vlastně výstava jednoho mraku.

Vráta Brabenec v jednom rozhovoru – když vyprávěl o životě s Indiány v Kanadě – citoval jednoho starého šamana, který periodické výkřiky na adresu půvabů přítomných dam a projevy nadšení, jak mu chutná jíst, prokládal hovorem o tom, jak bílá civilizace musí zahynout, protože ne-

rozumí řeči zvířat, nerozumí hlasům ryb a proč a kam táhnou lososi a nedokáže nic vyčíst z mraků, jejich tvarů a pohybu, jenom snad – tak trochu – jaké bude počasí, což je konec konců jedno. Pohyby mraků. Mraky jako takové. Pohyb jako takový.

Judita M. maluje mraky a horizonty. Vlastně jsem nikdy žádný jiný její obraz neviděl. Mraky. Mraky a pohyb. Judita sama se vernisáže nemohla zúčastnit, protože právě pobývá v Německu, odkud hned po příjezdu mi poslala mail, v kterém mi píše o tamějších mracích, ve dvou vrstvách jdoucích, z nichž každá se pohybuje jinou rychlostí, a taky o minilesíku, malém hájku, skrz který na všechny strany prosvítá tráva, což se snažila nakreslit, ale nešlo to.

Už dříve mi Judita poslala krátký text o této, přítomné výstavě. O výstavě, jejíž název je „Vedu? Nevedu?“, což jsem chápal obecně, jaksí životně a metaforicky: Vedu svůj život, nebo jsem jím vlečen? vedu ho tak, jak mám, nebo špatně, apod. Nenapadlo mě vskutku, že je míněn pohyb mraků ve vztahu k pozorovateli – zda právě teď je před mrakem či za ním. Ale i to je obecnější věc, věc vztahu k prostředí, k přírodě. A taky tajemství individuálního člověka, a toho, kam jeho cesta „vede“, či „nevede“. Vztah k přírodě a jeho jedinečnost je, jak známo, vlastní právě Indiánům, o nichž byla řeč. A já – člověk městský a syn bílé kultury – bych opravdu nedokázal odpovědět na zmíněné šamanské výzvy, jako bych nedokázal říct, proč a kdy Indiáni tančí. Není to právě tak obtížné, jako určit, kam jdou mraky a kam nás vede jejich sledování? Řekl bych, že k pokoře a k tanci. Nejlepší vlastnosti a nejlepšímu pohybu.

J. E. F., 25. 6. 2007

Z (německých) mailů

ahoj ahoj, jsem ráda, že to vypadá dobře, ani jsem nečekala, že moje

zprávička bude takhle použitelná a použita... to je pěkné. tady už ty krásný mraky nejsou, skoro pořád tu prší, ale všera jsem byla v kasselu na výstavě, tak alespoň změna. tady to začíná být takové rozplizle líné, dny se táhnou jak med a ztrácím pojem o čase. z nudy chodíme krmit kachny, jsou tu s nima i divoké husy, které jsou hrozně drzí a sledují nás, kam se hne. ty husy taky celkem šikanují takový minikachny, což je asi nějaký malý druh kachen, jsou tak poloviční a jejich mláďátka vypadají jak kačenky na hraní do vany, jen jsou černý. práce celkem stojí, páč čekám, až se to tu úplně vyklidí, a pak budu moct polepit zem. tak i kdybych chtěla, nemůžu nic dělat. a to je hodně divný pocit. prostě jenom čekám a pozoruju okolí. a zároveň jsem nervózní, jelikož vím, že mám termín, do kdy to musí být hotovo. ale já mám štěstí, vždycky to nějak dopadne. krásný den. judita

tak posílám foto, jak zrovna vypadá můj projekt tu. ta výstava se totiž jmenuje dort oder dort. taková marianova česko-německá slovní hříčka. jsou to tři tříkolky, každá má svoji barvu a na zemi bude „bludiště“, které povede i ven okolo galerie, jenom jedna barva dojde k cíli, odměnou je dortík a polaroidová fotka řidiče, fotky se budou lepit na stěnu, takže nakonec vznikne výstavka těch, kteří tu cestu zvládli, taková hra spíš než umění. v kasselu to byla opravdu dokumenta, ale moc jsem toho neviděla, jelikož nebylo mnoho času. zato bylo mnoho lidí a mě to hrozně sere, když se musíš proplétat mezi miliony návštěvníků a ještě se pokoušet něco vnímat. ale nejvíce se mi líbilo jedno video, které nebylo nikde v oficiálních prostorách dokumenty, ale v jednom kostele, bohužel nemám jméno autora, jen název díla, tak já to zkusím někde najít a něco ti o tom napíšu, stejně nemám co na práci. tak já du na to. jud

Tiráž

Uši a Vítr č. 6, červen 2007 • noviny Potulné akademie • vydává Christiania, o. p. s., v nakladatelství Vetus Via, s podporou přátel a Statutárního města Brna • vychází poslední úterý v měsíci • adresa redakce: Vetus Via, Pod Kaštany 28, 616 00 Brno, tel. 549 210 510, mobilní tel. 602 875 883 • za redakci odpovídá J. E. Frič • v evidenci periodického tisku pod č. MK ČR E 16123 z 20. 7. 2005 • cena 5,- Kč •